

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากการก่อสร้างด้านสะเดาแห่งใหม่ อ.สะเดา จ.สงขลา โดยในการศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของด้านสะเดา ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นของด้านสะเดาในปัจจุบัน ประการที่สอง เพื่อศึกษาผลกระทบการใช้จ่ายของรัฐบาลในการก่อสร้างด้านสะเดาแห่งใหม่ จะมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมกับโครงสร้างระบบเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลาในภาคการผลิตได้บ้าง

ในการศึกษาค้นคว้านี้ จะใช้วิธีการศึกษาทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยการศึกษาเชิงคุณภาพใช้เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อแรกคือ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหา และอุปสรรคของด้านสะเดาในปัจจุบัน ที่ทำให้รัฐบาลและกรมศุลกากรจำเป็นต้องขยายด้านสะเดาเดิมออกไปเพื่อบรรเทาความแออัด คับคั่งก่อนที่จะมีการเปิดด้านสะเดาแห่งใหม่ที่อยู่ติดกันในปี พ.ศ.2562 หรือ พ.ศ.2563 ในส่วนของการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อศึกษาผลกระทบของโครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา เมื่อรัฐบาลใช้จ่ายเงินงบประมาณในการก่อสร้างด้านสะเดาแห่งใหม่ จะใช้เครื่องมือที่เรียกว่า ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต เป็นพื้นฐานเพื่อสร้างบัญชีเมตริกซ์สังคม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น แต่ในการศึกษาดังกล่าวใช้วิธีการบัญชีเมตริกซ์สังคม ทางผู้วิจัยประสบปัญหาอุปสรรคต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะตารางปัญหาการผลิตและผลผลิตที่ถูกจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีแต่ในระดับประเทศและถูกจัดทำขึ้นในปี พ.ศ.2553 โดยที่ไม่มีการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตในระดับจังหวัด ทางผู้วิจัยจึงต้องจำเป็นต้องใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของจังหวัดสงขลาที่ ดร.อิทธิ พิศาลวานิช ได้จัดทำไว้ในปี พ.ศ.2547 มาเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ โดยการปรับค่าตารางดังกล่าวให้เป็นตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี.พ.ศ.2559 แทน และใช้ตารางนี้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ผ่านบัญชีเมตริกซ์สังคมโดยวิธีตัวทวีคูณ ณ ระดับราคาคงที่ (Fixed Price Multiplier) ในการคำนวณผลการเชื่อมโยงอย่างครบวงจร โดยใช้ปี พ.ศ. 2559 เป็นปีฐาน เนื่องจาก ปี พ.ศ.2559 เป็นปีแรกที่รัฐบาลเริ่มจ่ายค่าชดเชยให้กับราษฎรชาวสวนยางที่ถือครองพื้นที่ สปก. ซึ่งเป็นที่ตั้งโครงการด้านสะเดาแห่งใหม่ อีกทั้งยังเป็นปีแรกของงบผูกพัน 4 ปีตั้งแต่ พ.ศ.2559-2562 ที่รัฐบาลเริ่มจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้าง

จากการวิเคราะห์โดยใช้บัญชีเมตริกซ์ สังคมของจังหวัดสงขลาจำนวน 16 กิจกรรมพบว่า ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมของทุกกิจกรรมการผลิตที่เกิดขึ้นในจังหวัดสงขลามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53 โดยกิจกรรมการผลิต 3

อันดับแรกที่มีค่าตัวทวีสูงสุดได้แก่ กิจกรรมการผลิตสาขาการก่อสร้าง โดยมีค่าตัวทวี ณ ระดับราคาคงที่เท่ากับ 2.02 หมายความว่า ถ้ามีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 1 บาทจะมีผลกระทบต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลาในเรื่องของการก่อสร้างเพิ่มขึ้น 2.02 บาท ซึ่งค่าตัวทวีที่กล่าวถึงนี้ จะมีความหมายเช่นเดียวกันกับค่าตัวทวีที่เคยศึกษาในวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาค ตัวทวีที่มีค่ารองลงมาคือ ตัวทวีของกิจกรรมการผลิตสาขาอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป หมายความว่า ถ้ามีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้มูลค่าของกิจกรรมการผลิตสาขาอุตสาหกรรมอาหารเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.90 บาท ส่วนกิจกรรมการผลิตสาขาผลิตภัณฑ์ยางพาราก็เป็นอีกสาขาหนึ่งที่มีค่าตัวทวีสูงคือเท่ากับ 1.88 ใกล้เคียงกับกิจกรรมการผลิตสาขาอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการผลิตอื่นๆ ที่มีค่าตัวทวีสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกกิจกรรมการผลิตของจังหวัดสงขลาเช่น กิจกรรมการผลิตสาขาการขนส่ง กิจกรรมการผลิตสาขาไฟฟ้าและประปา ซึ่งกิจกรรมการผลิตทั้ง 2 จะเป็นกิจกรรมที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมการผลิตสาขาการก่อสร้าง สาขาอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปและสาขาผลิตภัณฑ์ยางพาราทั้ง 3 กิจกรรมที่มีค่าตัวทวีสูงซึ่งต้องใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาในโรงงานอุตสาหกรรมทั้งแปรรูปอาหาร โรงงานผลิตภัณฑ์ยางพาราและการก่อสร้างเมื่อผลิตเป็นสินค้าเรียบร้อยแล้วก็ต้องมีการขนส่งไปยังผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศทั้งผ่านทางบก ทางเรือผ่านท่าเรือสงขลาและท่าเรือป็นัง รวมทั้งทางอากาศ ดังนั้นทำให้กิจกรรมการผลิตทั้งสาขาการขนส่งและไฟฟ้ากระจายตัวตามกิจกรรมการผลิตหลักทั้ง 3 กิจกรรมของจังหวัดสงขลา

ในส่วนของสัมประสิทธิ์ลีออนทิฟ (Leontief coefficient) ซึ่งแสดงความสัมพันธ์การเชื่อมโยงไปข้างหลัง (Backward linkages) ระหว่างกิจกรรมการผลิตต่างๆ ซึ่งกิจกรรมการผลิตโดยส่วนใหญ่จะการเชื่อมโยงไปข้างหลังกับกิจกรรมการผลิตสาขาการบริการและกิจกรรมสาขาอื่นๆ ที่ไม่สามารถจำแนกได้ใน 16 กิจกรรมที่ได้กล่าวมาแล้ว ยกเว้นจะมีกิจกรรมบางสาขาที่มีการเชื่อมโยงไปข้างหลังแตกต่างกับกิจกรรมการผลิตอื่นๆ เช่น กิจกรรมการผลิตสาขาปศุสัตว์หรือสาขาประมงที่มีการเชื่อมโยงไปข้างหลังกับกิจกรรมการผลิตสาขาอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป เนื่องจากต้องใช้อาหารสำเร็จรูปเป็นอาหารแก่ปศุสัตว์และการเพาะเลี้ยงประมงน้ำจืด ซึ่งก็จะใกล้เคียงกับกิจกรรมการผลิตสาขาอาหารแปรรูปที่มีการเชื่อมโยงไปข้างหลังกับกิจกรรมการผลิตสาขาประมง เพราะสัตว์น้ำที่เลี้ยงหรือจับได้จากทะเล กลายเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารแปรรูป กิจกรรมการผลิตสาขาผลิตภัณฑ์ยางพาราก็จะมีกิจกรรมเชื่อมโยงไปข้างหลังกับกิจกรรมการผลิตสาขาการทำสวนยางพารา ไม่ว่าจะเป็นน้ำยาง ยางแผ่นดิบสุดท้ายกิจกรรมการผลิตสาขาการบริการก็จะมีกิจกรรมการเชื่อมโยงไปข้างหลังกับกิจกรรมอาหารแปรรูป

ในส่วนของการคาดการณ์หรือการพยากรณ์ ภายใต้สถานการณ์จำลองเมื่อมีผลกระทบภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แบ่งสถานการณ์จำลองออกเป็น 5 สถานการณ์จำลองหลัก ซึ่งได้ผลการศึกษาดังนี้

สถานการณ์จำลองที่ 1 สามารถแบ่งได้เป็น 3 สถานการณ์จำลองย่อยคือ ประการแรก เมื่อรัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อจ่ายเงินชดเชยให้กับเกษตรกรชาวสวนยางซึ่งอยู่ในพื้นที่ก่อสร้างจำนวน 758,413,317 บาท จะ

ส่งผลกระทบต่อทางอ้อมกับกิจกรรมการผลิตทั้ง 16 กิจกรรมของจังหวัดสงขลาเท่ากับ 963,819,760 บาท โดยตัวทวีทำให้เกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 205,406,443 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 27.08 โดยกิจกรรมการผลิตสาขาอื่นๆ และสาขาบริการเป็น 2 กิจกรรมการผลิตที่มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากที่สุดใน 16 กิจกรรมการผลิตของจังหวัดสงขลา

ประการที่ 2 เมื่อรัฐบาลจ่ายเงินก่อสร้างด้านบุคลากรสะอาดแห่งใหม่เป็นปีแรกในปี พ.ศ.2559 ด้วยจำนวนเงิน 320,458,000 บาท จากการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อทางอ้อมกับกิจกรรมการผลิตทั้ง 16 กิจกรรมของจังหวัดสงขลาเท่ากับ 646,810,740 บาท โดยตัวทวีทำให้เกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 326,352,740 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 101.84 โดยกิจกรรมการผลิตสาขาอื่นๆ และสาขาบริการเป็น 2 กิจกรรมการผลิตที่มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากที่สุดใน 16 กิจกรรมการผลิตของจังหวัดสงขลา

ประการที่ 3 เมื่อรวมเงินจ่ายชดเชยให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและเงินก่อสร้างด้านสะอาดแห่งใหม่เข้าด้วยกันในปี พ.ศ.2559 จะมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเท่ากับ 1,078,871,317 บาท จะทำให้เกิดผลกระทบต่อทางอ้อมกับกิจกรรมการผลิตทั้ง 16 กิจกรรมของจังหวัดสงขลาเท่ากับ 1,610,630,500 บาท โดยตัวทวีทำให้เกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 531,759,183 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 49.29 โดยกิจกรรมการผลิตสาขาอื่นๆ และสาขาบริการเป็น 2 กิจกรรมการผลิตที่มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากที่สุดใน 16 กิจกรรมการผลิตของจังหวัดสงขลา

สถานการณ์จำลองที่ 2 เมื่อรัฐบาลจัดสรรเงินเพื่อก่อสร้างด้านบุคลากรสะอาดแห่งใหม่ในปี พ.ศ.2560 ซึ่งจะมีเฉพาะงบประมาณผูกพันในการก่อสร้างด้านบุคลากรสะอาดแห่งใหม่เท่ากับ 275,670,000 บาท จากการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อทางอ้อมกับกิจกรรมการผลิตทั้ง 16 กิจกรรมของจังหวัดสงขลาเท่ากับ 556,410,870 บาท โดยตัวทวีทำให้เกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 280,740,870 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 101.84 โดยกิจกรรมการผลิตสาขาอื่นๆ และสาขาบริการเป็น 2 กิจกรรมการผลิตที่มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากที่สุดใน 16 กิจกรรมการผลิตของจังหวัดสงขลา

สถานการณ์จำลองที่ 3 เมื่อรัฐบาลใช้จ่ายเพื่อการก่อสร้างด้านบุคลากรสะอาดแห่งใหม่ในปี พ.ศ.2561 ซึ่งจะมีเฉพาะงบประมาณผูกพันในการก่อสร้างด้านบุคลากรสะอาดแห่งใหม่เท่ากับ 628,800,000 ล้านบาท จากการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อทางอ้อมกับกิจกรรมการผลิตทั้ง 16 กิจกรรมของจังหวัดสงขลาเท่ากับ 1,269,166,610 บาทโดยตัวทวีทำให้เกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 640,266,610 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 101.84 โดยกิจกรรมการผลิตสาขาอื่นๆ และสาขาบริการเป็น 2 กิจกรรมการผลิตที่มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากที่สุดใน 16 กิจกรรมการผลิตของจังหวัดสงขลา

สถานการณ์จำลองที่ 4 เมื่อรัฐบาลใช้จ่ายเพื่อการก่อสร้างด้านบุคลากรสะอาดแห่งใหม่ในปี พ.ศ.2562 ซึ่งจะมีเฉพาะงบประมาณผูกพันในการก่อสร้างด้านบุคลากรสะอาดแห่งใหม่เท่ากับ 307,142,000 บาท จากการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อทางอ้อมกับกิจกรรมการผลิตทั้ง 16 กิจกรรมของจังหวัดสงขลาเท่ากับ 619,933,790 บาท

โดยตัวทวีทำให้เกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 312,791,790 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 101.84 โดยกิจกรรมการผลิตสาขาอื่นๆ และสาขาบริการเป็น 2 กิจกรรมการผลิตที่มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากที่สุดใน 16 กิจกรรมการผลิตของจังหวัดสงขลา

สถานการณ์จำลองที่ 5 กำหนดให้รัฐบาลใช้จ่ายเพื่อการก่อสร้างด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ทั้งหมด โดยใช้ปีฐาน พ.ศ.2559 ทั้งเงินชดเชยให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและงบประมาณในการก่อสร้างด้านสะเดาแห่งใหม่ทั้งหมด 4 ปี จำนวน 2,290,483,317 บาท จากการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่ออ้อมกับกิจกรรมการผลิตทั้ง 16 กิจกรรมของจังหวัดสงขลาเท่ากับ 4,056,141,780 บาท โดยตัวทวีทำให้เกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 1,765,658,460 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 77.09 โดยกิจกรรมการผลิตสาขาอื่นๆ และสาขาบริการเป็น 2 กิจกรรมการผลิตที่มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากที่สุดใน 16 กิจกรรมการผลิตของจังหวัดสงขลา

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า การที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างด้านสะเดาแห่งใหม่ซึ่งเป็นงบประมาณผูกพัน 4 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2559-2562 โดยภาพรวมพบว่า มีส่วนทำให้โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลามีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 77.09 ซึ่งถือว่าสูงมาก ในขณะที่สถานการณ์จำลองที่ 2, 3 และ 4 ให้ผลที่เหมือนกัน นั่นหมายความว่า เมื่อรัฐบาลจัดสรรงบประมาณใช้จ่ายเพื่อการก่อสร้างด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ในปี พ.ศ.2560, 2561, 2562 จะทำให้มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในจังหวัดสงขลาร้อยละ 101.84 แสดงให้เห็นว่าการที่รัฐบาลเพิ่มค่าใช้จ่ายของรัฐบาลซึ่งเป็นเครื่องมือของนโยบายการคลังในเศรษฐศาสตร์มหภาค ไม่ว่าจะผ่านทางใดก็ตาม ย่อมมีผลกระทบต่อทางบวก ทำให้พื้นที่อื่นๆ มีการค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่อีกทางหนึ่ง ซึ่งส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวม (Gross Provincial Product: GPP) ของจังหวัดสงขลาเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอนในช่วงที่มีการก่อสร้าง 4 ปีนี้ตั้งแต่ พ.ศ.2559-2562

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.2.1 จากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำผลการศึกษามอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น กรมศุลกากรด้านศุลกากรสะเดา อำเภอสะเดา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา สำนักงานจังหวัดสงขลา สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดชายแดนใต้ หรือแม้กระทั่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฯลฯ เพราะจะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ทราบว่า เมื่อรัฐบาลจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานจะทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดสงขลาเติบโตโดยภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 77.09 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559-2562 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขากิจกรรมการก่อสร้างและสาขากิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างต่างก็เติบโตเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการลงทุนในโครงการของรัฐบาล

5.2.2 จากปัญหาและอุปสรรค รวมถึงความแออัดที่เกิดจากปริมาณการใช้ด้านสะอาดทั้งในส่วนของนักท่องเที่ยว รถยนต์ส่วนบุคคล รถโดยสารสาธารณะหรือปริมาณรถบรรทุกที่ผ่านเข้าออกของด่านศุลกากรแห่งนี้ ความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นตรงกันกับรัฐบาลว่า ควรจะมีการก่อสร้างด่านสะอาดแห่งใหม่ขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งปัจจุบันกำลังดำเนินการก่อสร้างอยู่ในขณะนี้ แต่ในระหว่างที่ยังมีการก่อสร้างด่านสะอาดแห่งใหม่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะต้องมีทบทวนการปรับเปลี่ยนเวลาเปิด-ปิดด่านสะอาด โดยให้เปิดทำการตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะรถบรรทุกซึ่งจะต้องนำส่งสินค้าให้ทันเวลา ณ ท่าเรือปิ้งหรือท่าเรือสิงคโปร์ เนื่องจากปัจจุบันมีรถบรรทุกจำนวนมากที่รอบริเวณหน้าด่านเพื่อตรวจพิธีการศุลกากร

5.2.3 จากการใช้บัญชีเมตริกซ์สังคมเพื่อศึกษาว่า เมื่อรัฐบาลเพิ่มค่าใช้จ่ายของรัฐบาล จะมีผลทำให้ตัวทวิทำงานมากขึ้นเพียงใด จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า เมื่อรัฐบาลจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าจะจังหวัดใดก็ตาม จะมีผลทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดนั้นๆดีขึ้น เกิดการใช้จ่ายที่ตามมาจากการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งจะทำให้อุปสงค์มวลรวมหรือ (Aggregate Demand) เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นถ้ารัฐบาลต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดหรือของประเทศ ในภาวะที่ประเทศอาจจะติดกับดักสภาพคล่อง นโยบายการเงินอาจจะไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ จำเป็นต้องใช้นโยบายการคลังแทนเพราะมีประสิทธิภาพและเห็นผลเร็วกว่าการใช้นโยบายการเงิน

5.2.4 จากการศึกษาการก่อสร้างด่านศุลกากรสะอาดแห่งใหม่ ทางผู้วิจัยมีความเห็นว่า หลังจากการก่อสร้างด่านศุลกากรสะอาดแห่งใหม่แล้วเสร็จ อาจจะต้องมีการบริหารจัดการด่านสะอาดแห่งใหม่โดยการจัดการแบบ one-stop service เพื่อลดขั้นตอนพิธีการศุลกากรลง อำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ นอกจากนี้ เมื่อพัฒนาด่านศุลกากรแห่งใหม่เรียบร้อยแล้ว จังหวัดสงขลาควรจะมีผลกีดกันให้เกิดโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายหาดใหญ่-สะเดา (Motor way) และรถไฟฟ้าวางคู่หาดใหญ่-ปาดังเบซาร์เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในเรื่องโลจิสติกส์ของจังหวัดสงขลาและของภาคใต้ในอนาคต

5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 บัญชีเมตริกซ์สังคมของจังหวัดสงขลาที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจในการก่อสร้างด่านศุลกากรสะอาดแห่งใหม่ ได้ใช้ข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของจังหวัดสงขลาปี พ.ศ. 2547 แต่งบประมาณในการจัดสรรที่นโยบายจัดสรรลงไปในการก่อสร้างและจ่ายค่าชดเชยเริ่มจ่ายในปี พ.ศ.2559 ดังนั้นผลกระทบที่ได้จากบัญชีเมตริกซ์สังคมที่สร้างขึ้นอาจมีความคาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง ถ้าในอนาคตมีการจัดทำบัญชีที่บัญชีเมตริกซ์สังคมจังหวัดสงขลาที่ให้ทันสมัยมากขึ้น จะสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลาได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงได้มากกว่าเดิม

5.3.2 การจัดเก็บข้อมูลในประเทศไทยจะมีการจัดเก็บข้อมูลในกิจกรรมการผลิตต่างๆทั้ง 16 กิจกรรมการผลิตของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต รวมถึงบัญชีเมตริกซ์สังคมมีการจัดเก็บตามปีปฏิทินคือ มกราคม-ธันวาคม ในขณะที่งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลจะมีลักษณะตามปีงบประมาณตามระบบราชการไทยคือ ตุลาคม - กันยายนของปีถัดมา ซึ่งเมื่อนำข้อมูลมาใช้ในบัญชีเมตริกซ์สังคม อาจจะทำให้ค่าที่ได้คาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ถ้าในอนาคตมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบเดียวกัน ค่าความคาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจะลดน้อยลงและการประมาณค่าที่ได้จะใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น

5.3.3 ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต และบัญชีเมตริกซ์สังคมที่ถูกสร้างขึ้นนั้นประกอบไปด้วยตัวแปรค่อนข้างมากและมีความซับซ้อน ข้อมูลที่นำมาใช้มาจากหลายๆแหล่ง บางครั้งอาจจะไม่สอดคล้องกัน ซึ่งจะมีผลต่อการปรับสมดุลบัญชีเมตริกซ์สังคมเพื่อให้รายรับเท่ากับรายจ่ายในระบบเศรษฐกิจ

5.3.4 บัญชีเมตริกซ์สังคมที่จัดทำขึ้น แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆในรูปของมูลค่า โดยในการวิเคราะห์มีการตั้งสมมติฐานให้ตัวทวีที่เกิดขึ้น อยู่ภายใต้ราคาสินค้าคงที่ แต่ในความเป็นจริงปริมาณสินค้าหรือการมีอยู่อย่างจำกัดของสินค้า มีส่วนทำให้ราคาเปลี่ยนแปลงไปเช่น การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายของรัฐบาล จะมีผลทำให้ราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้นส่งผลให้มูลค่าสินค้าโดยรวมสูงขึ้นด้วย ซึ่งทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

5.3.5 ในการศึกษาครั้งถัดไป ถ้าต้องการให้การวิเคราะห์ละเอียดมากยิ่งขึ้นควรมีกิจกรรมการผลิตที่มีสาขาการผลิตที่หลากหลายมากกว่า 16 กิจกรรม เนื่องจากการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผลที่ได้รับโดยส่วนใหญ่จะมีผลกระทบทางอ้อมไปยังกิจกรรมการผลิตสาขาอื่นๆ ที่ไม่สามารถจำแนกได้ นอกเหนือจาก 15 กิจกรรมที่เฉพาะเจาะจง ถ้าสามารถเพิ่มกิจกรรมการผลิตได้หลากหลายมากกว่าการวิเคราะห์ครั้งนี้ อาจจะทำให้เห็นผลกระทบที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นในบางกิจกรรมของโครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา